

INFORMATIEVE RAAD 23 NOVEMBER 2017

Notulen van de vergadering

Voorzitter: mevrouw H.G. Uiterdijk

Griffier: de heer H. Nubé

Tevens aanwezig: de heer F.W. Geerts (PvdA), de heer J. van Loenen (PvdA), de heer C. Ouwendijk (PvdA), de heer N.C. Portegijs (PvdA), de heer J. Jägers (VVD), de heer F.J. Mulder (VVD), mevrouw B.H.M. Wielage (VVD), de heer J.G.M. Sikking (Leefbaar Diemen), de heer L.R. Smits (Leefbaar Diemen), de heer M. van Troost (Leefbaar Diemen), de heer H. Berkhout (D66), de heer K. de Haan (D66), mevrouw J.A. Pietersen (D66), mevrouw N. van Engelen (GL), mevrouw H. van 't Riet (GL), de heer P.A. Prins (PvdO), mevrouw S. Raveling (PvdO), de heer W.H. van Vugt (SP), mevrouw A.M. Wijnbergen-Liezen en mevrouw R. Herder (Fractie Herder)

Vanuit college aanwezig: burgemeester E. Boog en wethouder J.D.W. Klaasse

Ambtelijke ondersteuning: mevrouw Sporkslede

1. Opening en mededelingen door de voorzitter, vaststellen agenda

De voorzitter heet iedereen van harte welkom.

De agenda wordt ongewijzigd vastgesteld.

2. Mededelingen portefeuillehouder

Er zijn geen mededelingen.

3. Onderzoek IFV en evaluaties brand flat Rode Kruislaan

PvdA constateert dat er fouten zijn gemaakt met fatale gevolgen maar de vraag is of de kennis in huis is om daar een passend oordeel over te vellen. De raad is bovendien voorzien van een grote hoeveelheid informatie van andere zijde, namelijk van de heer Vos en mevrouw Schoen, aangevuld met informatie van externe deskundigen die worden opgevoerd. Er zijn diverse onderzoeken gedaan. Een onderzoek in opdracht van de brandweercommandant Amsterdam-Amstelland uitgevoerd door het Instituut Fysieke Veiligheid. Voorts een onderzoek in opdracht van de gemeente Diemen, uitgevoerd door het Instituut voor Veiligheid en Crisismanagement. Daarnaast een onderzoek uitgevoerd door de

Veiligheidsregio Amstelland. Het college kan zich vinden in de bevindingen en de lessen uit de multi-evaluatie en de fractie deelt die mening. Het onderzoek naar de brandstichting door het Openbaar Ministerie loopt echter nog. De PvdA heeft geen reden om aan de deugdelijkheid van de getoetste onderzoeken te twijfelen.

VVD betreurt de brand en de slachtoffers die daarbij zijn gevallen. Het heeft een enorme impact gehad op de bewoners, de brandweer en de overige hulpdiensten. De fractie is in het bijzonder geïnteresseerd naar de situatie rondom het welzijn van de gewonden en de nazorg bij hen en de familie van de omgekomen David Zwart.

Er zijn drie onderzoeken verricht. In opdracht van de brandweercommandant Amsterdam-Amstelland is een onderzoek gedaan door het Instituut Fysieke Veiligheid naar het optreden van de brandweer. Het COT Instituut voor Veiligheid en Crisismanagement heeft in opdracht van de gemeente Diemen onderzoek gedaan naar het optreden van de gemeente tijdens de bestrijding van de gevolgen van de ramp en er heeft een multi-evaluatie plaatsgevonden door de Veiligheidsregio Amsterdam-Amstelland.

Naast de schuldvraag is het van belang om precies te weten wat er is gebeurd zodat situaties als deze in de toekomst kunnen worden voorkomen. De rapporten zijn uitgebreid en beantwoorden vele vragen maar roepen ook weer veel vragen op. De beantwoording daarvan door het college is gezien maar belangrijke vragen zijn bijvoorbeeld hoe het kan dat de Officier van Dienst niet op de hoogte was van de interne vluchtroute en hoe kon de communicatie met de commandant zo misgaan? Hoe kan het dat het techsysteem niet deblokkeerde bij de brand? Voldeed het pand wel aan het Bouwbesluit en hoe werd hierop gehandhaafd?

Naar aanleiding van de laatste mails heeft de VVD nog aanvullende vragen gesteld. Mails onder andere van de moeder van David Zwart die behoefte heeft aan informatie over de toedracht van de brand en de omstandigheden die hebben geleid tot het overlijden van haar zoon. Ook de VVD heeft behoefte aan die informatie, bijvoorbeeld om over het proces van handhaving rondom de vergunningverlening en brandveiligheid uitvoerig op een later tijdstip, dus na de vergadering van vanavond, met de portefeuillehouder door te praten. Mede gezien de eerdere vragen en inspanningen die zijn verricht rondom de veiligheid van de bewoners van de Fruittoren bij Berkenstede.

Met betrekking tot de gebruiksvergunning zegt de portefeuillehouder dat door het programmatisch handhaven conform gemeentelijk beleid enkele jaren geleden ten aanzien van de studentenflats is geconstateerd dat niet werd voldaan aan formele eisen en dat heeft ertoe geleid dat de gemeente daadwerkelijk tot handhaving is overgegaan en een aanvraag om een omgevingsvergunning is gedaan en een melding van brandveilig gebruik is ingediend. De aanvraag en de melding zijn afgewikkeld op basis van ingediende documenten en certificaten en ten tijde van de brand was sprake van een actuele vergunning en melding. De portefeuillehouder heeft toegezegd dat hierover op een later tijdstip nog zal worden gesproken.

Of de beleidsinformatie in Diemen rondom de brandweezorg voldoende is wordt onderzocht door een werkgroep binnen de veiligheidsregio. Wordt daar naar aanleiding van deze ramp opnieuw naar gekeken?

Het is van belang dat op het moment dat er iets gebeurt er goede plattegronden van de flats zijn en dat ook de situatie voor de brandweer direct duidelijk is. De portefeuillehouder schrijft immers dat de brandweer niet met alle gebouwen binnen het verzorgingsgebied bekend is en voor gebouwen waar een bijzonder risico aanwezig is wordt een inzetplan opgesteld. Daar heeft de brandweer wel plattegronden van. De laatste jaren is er echter zoveel

elektronica in de flats aangebracht. Achter de Kruidenhof kan men bijvoorbeeld alleen naar buiten door op een knop te drukken voordat de buitendeur opengaat. Van wijkverpleegkundigen wordt ook gehoord dat men bezorgd is of de brandweer wel voldoende op de hoogte is van alle elektronica die inmiddels in flats is aangebracht en of mensen in geval van brand wel makkelijk naar buiten kunnen. De fractie verwacht dat bij de brandweer bekend is hoe de flats in elkaar steken en hoe het zit met de elektronica en dat als ergens iets gebeurt deze informatie direct boven water kan worden gekregen.

Leefbaar Diemen spreekt diep medeleven uit met de nabestaanden van het dodelijke slachtoffer en is benieuwd hoe het nu gaat met de levende slachtoffers en de overige gedupeerden. Het gaat hier om een zaak waar vele partijen onder een vergrootglas liggen, niet in de laatste plaats omdat nabestaanden en overige direct betrokkenen recht hebben op waarheidsvinding voor zover de middelen daartoe reiken. Inmiddels zijn er drie verdachten aangehouden en niet uit te sluiten is dat er nog een vierde wordt aangehouden.

Het optreden van de regionale brandweer was overwegend goed maar de fractie is kritisch want de burgers hebben recht op waarheidsvinding. De wet beschrijft de rol van het Instituut Fysieke Veiligheid als onderdeel van de organisatie belast met de brandweezorg en daarnaast de rol van de Inspectie van het Ministerie van Veiligheid en Justitie. De rol van de Inspectie gaat uit van onafhankelijkheid en slechts de minister of de Tweede Kamer zijn bevoegd tot het verstrekken van opdracht tot onderzoek terwijl het ook haar eigen bevoegdheid is om dit te kunnen doen. De rol van het IFV heeft de schijn van de schijn van keuring van eigen vlees. De combinatie van beide is nieuw.

Leefbaar Diemen complimenteerde de locoburgemeester bij zijn vermoeden dat er fouten zouden zijn gemaakt tijdens de bestrijding van de brand en dat hiernaar onderzoek moet worden gedaan maar is verbaasd dat de opdracht, middels de regionaal commandant, aan het IFV is verstrekt en dat die een soort boodschappenbriefje meekreeg van de Inspectie. Onafhankelijk staat ook de Raad voor de Veiligheid aangeschreven maar die bleef stil. Uit betrouwbare bron is vernomen dat de Stichting Consument & Veiligheid (met als voorzitter de heer Van Vollenhoven) onderzoek doet.

Onafhankelijkheid van het onderzoek is belangrijk voor het vertrouwen van de burgers maar wanneer die taak aan de overheid is opgedragen is deze niet vervolgbaar gelet op vaste jurisprudentie van de Pikmeerarresten.

Vandaag sprak de regionaal commandant over deskundigheid. De vraag naar de positie en de rol van de deskundige in het procesrecht houdt rechtsgeleerden bezig en er zijn inmiddels veel pogingen gedaan om de deskundige te definiëren. De rechtsgeleerde Fockema Andreae zegt dat de verklaring van de deskundige in het procesrecht inhoudt het gevoel van de deskundige betreffende hetgeen zijn wetenschap hem leert omtrent datgene wat aan zijn oordeel onderworpen is. Wetenschap is hier een ruim begrip en een bewijs van enige specifieke deskundigheid wordt bij ons niet vereist.

Het antwoord op de vraag naar de deskundigheid is altijd afhankelijk van de omstandigheden en het gezelschap waarin men verkeert. Deskundigheid is dus altijd relatief. Een rechtercommissaris kan in een proces een deskundige aanstellen waarna deze onder ede staat.

Als het strafrechtdossier geen bijzondere zaken aan het licht brengt betreffende de rol van alle partijen valt mogelijk een conclusie te trekken en daarom moet worden afgewacht hoe deze zaak afloopt. De fractie deed al eerder pogingen om het brandweerdossier prominenter op de agenda te krijgen maar het is een gevoelig dossier en gelukkig is het vertrouwen in de

brandweer zeer hoog. De begroting van de veiligheidsregio wordt nog steeds goedgekeurd maar er staat nog wel een vraag open naar de prestaties en de beantwoording duurt iets langer.

Inmiddels is vernomen van de portefeuillehouder dat het dossier verdere aandacht krijgt en dat er wellicht een ontmoeting plaatsvindt met de huidige commandant waar dan eventueel vragen aan kunnen worden gesteld.

Fractie Herder geeft aan dat de bespreking over dit onderwerp wordt overgelaten aan de Partij van de Ouderen. Die heeft veel vragen gesteld en daar sluit de fractie zich bij aan.

GroenLinks betreurt de slachtoffers die zijn gevallen en met name het dodelijke slachtoffer tijdens de brand en heeft begrip voor de moeder van de man die heel boos en verdrietig is en nu het onderste naar boven wil halen om te weten wat er precies gebeurd is en of daar ook eventueel verantwoordelijken voor zijn aan te wijzen.

Uit de rapportages wordt duidelijk dat op bepaalde momenten wellicht verkeerde inschattingen of fouten zijn gemaakt maar het maken van verkeerde inschattingen is niet volledig te voorkomen. Uit het antwoord door het college wordt begrepen dat er alleen plattegronden beschikbaar zijn van de gebouwen waar bijzondere risico's bij aanwezig zijn. De doelgroep in deze gebouwen is behoorlijk zelfredzaam maar het grote aantal aanwezigen is hierin een lastige want er zijn behoorlijk wat kamers in deze flats en bij deze doelgroep is het onoverzichtelijk hoeveel mensen er zijn in het kader van logés et cetera. De vraag van de VVD over alle elektronica die aanwezig is, is een interessante. Hoe kan ervoor worden gezorgd dat deze systemen up-to-date blijven en is het niet beter om de verplichting aan te brengen dat dit soort elektronica uitgaat op het moment dat zoiets gebeurt, vergelijkbaar met het techsysteem dat in deze flats speelt?

SP geeft aan dat dit zo'n complex dossier is dat eerst goed zal worden geluisterd naar wat er vanavond allemaal naar boven komt gezien alle informatie die tot nu toe is ontvangen.

D66 condoleert de familie van het slachtoffer met het verlies van hun zoon en wenst alle andere slachtoffers van de brand veel beterschap. De fractie zou graag willen weten hoe het nu gesteld is met hun gezondheid en of ze inmiddels misschien al thuis zijn.

De onderzoeken zijn degelijk uitgevoerd en geven een heldere beschrijving van wat er gebeurd is. Uit de rapportages wordt opgemaakt dat de brandweer goed heeft gewerkt en dat de werkzaamheden volgens de geldende procedures en protocollen zijn verlopen. De bestrijding van brand is onderhevig aan wetgeving die is gebaseerd op een gewone brand maar explosies en brandstichting maken dit complexer. Het is van belang om niet alle punten na te gaan maar dit op een specifieke avond met elkaar te bespreken. Belangrijk is om na te gaan of hier lessen uit kunnen worden getrokken en dit soort zaken kunnen worden voorkomen.

Er ontstonden communicatieproblemen bij het centrale trappenhuis. Was het misschien mogelijk geweest om deze communicatieproblemen te voorkomen? Dan is de vraag bijvoorbeeld of documentatie wel altijd aanwezig kan zijn. In kantoorpanden wordt soms ieder jaar een ontruimingsoefening gehouden maar bij gewone woningen en flatgebouwen is dat niet zo. Het gaat echter om grote flatgebouwen met veel inwoners en zou dit dan misschien niet met enige regelmaat moeten gebeuren? Verdere vragen worden bewaard voor de thema-avond die hierover wordt georganiseerd.

PvdO constateert dat een aantal actoren niet aanwezig is om een nadere toelichting te verschaffen en het college slechts verantwoording aflegt over haar eigen optreden. De brandstichters zijn de hoofdverantwoordelijken voor de brand, de slachtoffers en de schade. De hulpdiensten, de Key, de bewonerscommissie, de gemeente en natuurlijk ook de ontruimde bewoners zelf verdienen een woord van dank voor hun inzet op de dag zelf en de dagen daarna.

Het is begrijpelijk dat het moeilijk was om deze brand van binnenuit te bestrijden in de krappe afdelingsgang. Bij de bewonersvereniging waren er al jaren geleden zorgen over een eventuele brand en ontruiming. Omstreeks 1990 werden er uitpandige glazen noodtrappenhuizen geplaatst die afgelopen juli voor de bewoners de meest voor de hand liggende vluchtroute vormden. De op elke afdeling aanwezige ontruimingsplattegronden hebben de weg gewezen naar deze noodtrappenhuizen maar ze lieten echter ook ruimte over voor een vlucht door het centrale trappenhuis en de bewoners die deze vluchtroute hebben genomen hebben risico's genomen en verwondingen opgelopen en in één geval had dat een dodelijke afloop. De vraag is of de gemeente en de brandweer aansprakelijk kunnen worden gesteld voor de beslissing van inwoners die niet de voorkeursvluchtroute hebben genomen.

Het door wetenschappers geformuleerde rapport van het IFV heeft in een aantal formuleringen en weergaven een hoog Nieuwe Revue-gehalte. Het lijkt dat beweringen van ondervraagden worden overgenomen die niet op waarheid worden getoetst en de schrijvers signaleren niet zelf dat sommige constatering en speculatieve formuleringen in tegenspraak zijn met eerdere formuleringen over bijvoorbeeld de rookontwikkeling of de route die slachtoffers hebben genomen. Er wordt niet doorgevraagd over de onbekende vluchtroute van slachtoffer 3 of waarom de mobiele dataterminal niet goed werkte. Over de brandwonden van slachtoffer 4 wordt in het rapport niets geschreven terwijl de IFV-onderzoeker daar wel mededelingen over doet tijdens de presentatie aan de bewoners. Het is een rapport dat meer vragen oproept die vervolgens niet worden beantwoord. Waarom heeft het IFV geen reden gezien om het rapport op onjuistheden te corrigeren of aan te vullen en de vraag is wat de Inspectie Veiligheid en Justitie daarvan vindt.

Het is zorgelijk dat het heeft kunnen gebeuren dat de mobiele dataterminal in de eerste brandweerauto haperde. Het rapport meldt niet of die was uitgevallen of wel werkte maar geen informatie over het gebouw bevatte, dat de bevelvoerder een woonkamer ten onrechte, voor bergruimte aanzag en het oncollegiaal motorkapoverleg dat uitmondde in de inschattingfout van de Officier van Dienst. Hoe is de preventie, de communicatie en de voorbereiding van de brandweer in de toekomst gewaarborgd bij andere hoge gebouwen en hoe wordt herhaling voorkomen?

Het is onbegrijpelijk dat de brandweer niet bekend is met dit soort hoge gebouwen. Het college moet meer oefenen met opschaling, ook in situaties wanneer de burgemeester en anderen afwezig zijn. Ook vervangers moeten zijn voorbereid op hun taken bij een calamiteit. In de periode tot 2000 stonden brandweerezaken bijna elke maand op de agenda. De plaatselijke brandweercommandant was enkele maanden per jaar aanwezig in de raadscommissie om tekst en uitleg te geven over noodzakelijke investeringen. De raadsleden vroegen wel eens of iets echt nodig was maar dan werden ze kundig bijgeschoold door de commandant. Overigens hoeven dit soort behandelingen niet in ere te worden gesteld.

Nu is er de veiligheidsregio maar de regionale brandweercommandant is niet in de raad aanwezig. Er is ook geen kennismakingsronde met de raad geweest. Een keer per jaar de behandeling van de jaarstukken en de begroting van de veiligheidsregio in de raad is te weinig om als raad betrokken te zijn. Het is een grote misser dat vanavond geen vertegenwoordigers aanwezig zijn van de brandweer en de Key en ook niet de schrijvers van de rapporten.

De raad kan zijn betrokkenheid verhogen door de burgemeester, het college en de brandweer meer nadrukkelijk te volgen en te bevragen over dit onderwerp. Wanneer krijgt de raad de eerste evaluatie van het integraal vergunningverlening-, toezicht- en handhavingsbeleid van de gemeente Diemen dat in december vorig jaar is vastgesteld? In een bijlage daarvan werd een betere communicatie met de raad toegezegd. Wanneer krijgt de raad een evaluatie van de DVO tussen de gemeente en de brandweer? De raad zal niet alleen moeten doorvragen over het halen van beleidsdoelstellingen en het aantal verleende vergunningen maar ook over werkvoorraden en achterstanden, eigenaren van gebouwen die hieraan niet of traag meewerken, de werkafspraken en samenwerking tussen de gemeentelijke afdeling VTH en de toezichthouders van de brandweer Amsterdam-Amstelland.

De heer Boog zegt dat het inderdaad een brand was met enorme impact op alle betrokkenen, vooral omdat er een dodelijk slachtoffer is gevallen maar ook andere zwaargewonden zijn te betreuren. Het college leeft mee met de slachtoffers van deze brand. Met de raad kan geen informatie worden gedeeld over de slachtoffers of dat zij slachtofferhulp of andere zorg krijgen want dat is vertrouwelijke informatie en het verschilt ook per persoon in hoeverre de gemeente contact heeft met slachtoffers. Sommige mensen kiezen er ook voor om geen contact te hebben met de gemeente of met andere partijen. Het is heel belangrijk dat mensen die slachtofferhulp vragen of andere zorg vragen die ook krijgen en dat wordt ook verzorgd. De bewoners, de brandweer en ook de andere hulpdiensten zijn natuurlijk geconfronteerd met de vreselijke gevolgen van deze brand en hij spreekt zijn grote waardering uit voor degenen die inzet hebben gehad bij de bestrijding van de brand, bij slachtofferhulp en bij de aanpak van de gevolgen van de brand. Het maakt de situatie extra complex dat de brand is aangestoken. Inmiddels zijn er drie verdachten aangehouden.

De brandstichting is de kern van de hele brand geweest. Het IFV zegt ook dat het feit dat bij de brand slachtoffers zijn gevallen alles te maken heeft met het feit dat hier sprake was van brandstichting, een zeer heftige brand en het door de drukgolven opendrukken van de deur naar het centrale trappenhuis. Hierdoor was er sprake van een uitzonderlijk brandverloop en een afwijkende rookverspreiding.

Het strafrechtelijke onderzoek naar de brandstichting loopt nog. Het IFV heeft bij het opstellen van het rapport goed contact gehouden met het Openbaar Ministerie. Natuurlijk is het mogelijk dat uit het strafrechtelijk onderzoek nieuwe informatie komt en dat zaken nog duidelijker worden omdat nog veel vragen niet zijn beantwoord. Er moet echter ook rekening mee worden gehouden dat sommige zaken misschien nooit helemaal duidelijk worden. Wat ook vraagt om zorgvuldigheid is dat de nabestaanden van David Zwart aangifte hebben gedaan tegen de gemeente en tegen de brandweer/veiligheidsregio en er zijn ook diverse formele verzoeken gedaan op grond van de Wet openbaarheid van bestuur. Geprobeerd wordt om die verzoeken op een hele goede wijze te behandelen. De gemeente is over de inhoud van de aangifte nog niet geïnformeerd en het is ook nog de vraag hoe het OM

überhaupt omgaat met die aangifte. In ieder geval dienen in verband met deze aangifte alle uitingen zeer zorgvuldig te worden afgewogen maar dat neemt niet weg dat het college de vragen die er leven, ook naar de raad, eerlijk moet beantwoorden. Dan dienen echter wel zorgvuldige bewoordingen te worden gebruikt.

Het wordt betreurd dat niet op informele wijze met mevrouw Schoen kan worden gecommuniceerd en dat alle contacten formeel juridisch zijn. Spreker heeft geprobeerd om contact met haar te krijgen maar dat is steeds afgehouden.

De onderwerpen brandveiligheid en crisisbeheersing maken het ook complex. Ook de wetgeving rondom brandveiligheid en het Bouwbesluit en alle veranderingen die in de loop der tijd op dit gebied hebben plaatsgevonden. Dit maakt het een zeer complexe materie, ook als het gaat om de vergunningverlening en handhaving. Voorts zijn er diverse vragen gesteld over de technische installaties van gebouwen. Dit is een zaak voor specialisten maar die vinden het zelfs heel complex en ook is er veel te zeggen over de verschillende verantwoordelijkheden en bevoegdheden.

Het is heel erg van belang dat de raad hier beter inzicht in krijgt. De raad heeft het integrale handhavingsbeleid vastgesteld maar hoe dit precies uitpakt in de praktijk en de keuzes die ook de brandweer in deze maakt. Goed is om daar uitvoeriger met elkaar over te spreken zodat dit soort grote incidenten goed met elkaar kan worden beoordeeld. Daarom is het goed om hiervoor een aparte bijeenkomst te organiseren. Dat kan veel beter worden ingegaan op wat de verantwoordelijkheden zijn van de gemeente, welke keuzes daarin zijn gemaakt en of dat moet worden herzien op basis van inzichten. Dan kan ook worden gefocust op de veiligheidsregio en de betrokkenheid van de raad bij het brede thema van brand en brandveiligheid.

Leefbaar Diemen heeft daar in het verleden ook aandacht voor gevraagd, met name als het gaat om de prestatie-indicatoren. Hier is een werkgroep binnen de veiligheidsregio mee bezig om dat te verbeteren want er is breder in de regio aangegeven dat er een beter inzicht moet komen in de doelstellingen en de prestaties van de brandweer voor de raden. Wellicht kan met de avond die wordt georganiseerd ook zo input worden gegeven aan de werkgroep. Op korte termijn zal een verzoek worden gedaan aan het presidium om zo'n bijeenkomst te organiseren.

Bij de beantwoording van de vragen is ook aan de brandweer gevraagd om goed te kijken naar de beantwoording van alle vragen. Leefbaar Diemen heeft aangegeven dat een aantal vragen niet goed zijn beantwoord en dan wordt graag gehoord welke vragen dit betreft. Dat mag ook schriftelijk gebeuren. De brandweercommandant heeft zelf gevraagd of hij vanavond aanwezig moest zijn en daar heeft spreker op geantwoord dat hij dat niet verstandig vindt omdat anders dingen door elkaar gaan lopen. Het is namelijk niet zuiver om in een debat waar het vooral gaat om de verantwoording die het college aflegt, dat dit door elkaar gaat lopen. Bij de avond die zal worden georganiseerd over brandveiligheid zal de brandweer zeker aanwezig zijn want de brandweer wil graag nadere informatie geven en ook kennismaken met de raad, ook als het gaat om de brandweercommandant.

Wat een belangrijk discussiepunt is wanneer met de brandweer aan tafel wordt gegaan is in hoeverre de brandweer goed op de hoogte moet zijn van de situatie van panden in de gemeente. Van alleen risicovolle panden of van hoge gebouwen, wel of niet zelfredzaam. Daar zijn prioriteiten in gesteld door de brandweer en het is goed om van de brandweer te horen hoe dat tot stand is gekomen en of dat misschien verandering behoeft. Ook is een discussie waard de technische mogelijkheden die er zijn. De brandweer in Diemen is bijvoorbeeld nu aan het experimenteren met een oriëntatie app waardoor de eigen kazerne

en de medewerkers informatie kunnen toevoegen over allerlei objecten in Diemen waardoor ze bij een eventuele brand beter kunnen optreden omdat ze beter op de hoogte zijn van de situatie.

Het IFV zegt dat het optreden van de brandweer bij de brandbestrijding adequaat is gebleken. Er werd ook nog een slachtoffer in veiligheid gebracht en het is uitzonderlijk dat je bij zo'n brand iemand nog uit de brand kunt redden. Dat is fantastisch werk geweest van de brandweermensen, ook uit Diemen. Hij is ook bijzonder trots op de brandweermensen in Diemen. Dat neemt niet weg dat er ook grote inschattingsfouten zijn gemaakt maar het blijft mensenwerk. Natuurlijk ga je gauw vluchten in protocollen en afspraken en het liefst zou je elk risico uitsluiten maar elke situatie is anders. Uiteindelijk blijft het altijd een inschatting van professionals, van de leidinggevers die een beoordeling moeten maken en per definitie is dat kwetsbaar. Duidelijk is dat het een belangrijke les is dat je veel meer aandacht moet besteden aan de gezamenlijke beeldvorming, de communicatie en de beoordeling. Daar wordt nu in de diverse trainingen en programma's veel meer aandacht aan besteed. Het effect is nu al dat er bij twijfel sneller wordt ontruimd.

Wethouder Scholten heeft op de dag van de brand als locoburgemeester al aangegeven dat de gemeente een extern onderzoek wil laten doen naar de gang van zaken en dat is vanaf het begin ook gesteund door alle partijen. Die zagen ook dat er veel vragen waren en dat daar duidelijkheid over moest komen. Formeel is de opdrachtgever voor dat onderzoek de veiligheidsregio geweest en die heeft ook de keuze gemaakt voor het onderzoeksbureau met de commandant brandweer als gedelegeerd opdrachtgever. De gemeente is in de gelegenheid gesteld om onderzoeksvragen te formuleren. Het IFV is een onafhankelijk onderzoeksbureau met veel kennis van brandbestrijding. Dit is ook gebeurd in overleg met de Inspectie Veiligheid en Justitie en de Inspectie is ook betrokken geweest bij de vraagstelling. Het onderzoek is zelfstandig gedaan door het instituut zelf. De Inspectie is vanuit haar rol als toezichthoudende instantie betrokken geweest bij het onderzoek en bij de start van het onderzoek heeft de Inspectie aanvullende en verdiepende vragen laten toevoegen aan de oorspronkelijke onderzoeksvragen. Het conceptrapport is ter beoordeling voorgelegd aan de Inspectie en de Inspectie heeft zich ook uitgesproken over het rapport. Zij is van oordeel dat het onderzoek gedegen en objectief is uitgevoerd en onderschrijft ook de hieruit voorkomende bevindingen. Dan mag tot de conclusie worden gekomen dat er een zorgvuldig onderzoek heeft plaatsgevonden door een externe partij. Op basis daarvan ondersteunt het college de bevindingen uit het rapport. Het signaal zal worden doorgegeven dat de raad graag wil kennismaken met de brandweercommandant en hij is daar absoluut toe bereid.

In hoeverre zelfredzaamheid de kern moet zijn en waar liggen dan de grenzen? Daarover moet het gesprek worden gevoerd met de brandweer. Het rapport van het IFV roept nog veel vragen op en hopelijk zal het strafrechtelijk onderzoek op diverse onderdelen wat meer duidelijkheid verschaffen maar in zijn algemeenheid is er sprake van een heel deugdelijk rapport.

Er is überhaupt geen sprake geweest van een Grip-situatie. Het zou misschien wel beter zijn geweest wanneer de opschaling had plaatsgevonden omdat dit de situatie minder kwetsbaar had gemaakt en dat is een belangrijke les voor de toekomst. Een crisisorganisatie moet ervoor zorgen dat die niet kwetsbaar wordt en daarom moet niet worden geschroomd om toch op te schalen, ook al is dat misschien puur voor de communicatie of de nazorg want dat zijn ook heel belangrijke elementen. Aan de gemeentesecretaris is gevraagd om de aanbevelingen die zijn gedaan verder uit te werken in wat concretere voorstellen en

afspraken zodat de gehele organisatie daar goed van op de hoogte is als wordt gekozen voor de opschaling. Zelfs als wordt gezegd dat formeel niet hoeft te worden opgeschaald naar een Grip 3-situatie kan de organisatie willen werken alsof er een Grip-situatie is. Die mogelijkheid is er ook en dan kan gebruik worden gemaakt van expertise en de structuur die een Grip-situatie biedt zonder dat formeel een Grip-situatie wordt uitgeroepen en het ook niet nodig is om met een heleboel mensen aan tafel te gaan zitten gezien de setting.

Tijdens de bijeenkomst zal specifiek worden ingegaan op het handhavingsbeleid. Naar verwachting is in februari de evaluatie van het handhavingsbeleid en wordt met een nieuw programma gekomen voor het handhavingsbeleid maar het is goed om terug te kijken naar wat het handhavingsbeleid heeft opgeleverd en of dat aanleiding geeft om het beleid weer aan te passen in het nieuwe programma. Dat geldt ook voor de afspraken die in de veiligheidsregio zijn gemaakt.

Binnen de veiligheidsregio zal verder worden gesproken over de multi-evaluatie en de andere onderzoeken. Aanstaaende maandag zal al worden gesproken over een bestuurlijke reactie. De Inspectie zal meekijken bij de verdere uitwerking van de voorstellen en de aanbevelingen. In de stukken is aangegeven hoe de brandweer lering wil trekken uit alles wat er gebeurd is maar het is goed om daar op de bijeenkomst nader bij stil te staan. De gemeente zal aan de slag gaan met de aanbevelingen uit de evaluaties. De raad wordt op de hoogte gehouden van alle ontwikkelingen en na verloop van tijd zal een overzicht van de stand van zaken worden gegeven en hoe de besprekingen zijn gegaan, ook in de veiligheidsregio, in een informatiebrief aan de raad.

Diemen Linksaf vraagt wat de rol is van de heer Vos. Alle raadsleden hebben e-mails gekregen en de toon was best schokkend. In de media wordt gesteld dat de heer Vos geen expert is.

De heer Boog zegt dat hij respecteert dat nabestaanden een adviseur aantrekken. Het is heel jammer dat de gemeente zich moet beperken in de contacten met de nabestaanden via allerlei juridische procedures en Wob-verzoeken. Voorts is er een aangifte tegen de gemeente gedaan. Waar het nodig is zal inhoudelijk worden gereageerd op de punten die worden aangegeven, in eerste instantie uit naam van mevrouw Schoen, in de procedures die gaan lopen.

De voorzitter concludeert dat de raad op de hoogte wordt gehouden en dat er nog een bijeenkomst komt met de betrokkenen erbij. Daar kan het gesprek verder worden voortgezet.

4. Mededelingen portefeuillehouder

Er zijn geen mededelingen.

5. Jaarverslag Leerplicht 2016-2017

Diemen Linksaf vindt het goed dat de samenwerking tussen de leerplicht en de scholen is verbeterd en dat de scholen zich meer bewust zijn van de noodzaak tot melding van verzuim. Verzuim kan een indicatie zijn dat er meer aan de hand kan zijn. Daarom is de samenwerking met De Brede Hoed een goed plan. Het zou goed zijn als leerplicht en

Bascule meer op één lijn komen en het advies van de leerplicht meer serieus zouden nemen in de behandeling.

Om hoeveel leerlingen basisonderwijs en hoeveel leerlingen voortgezet onderwijs gaat het bij de thuiszitters? Als het niet mogelijk is om het aantal leerlingen met een startclassificatie te laten stijgen, komt er dan een vervolgtraject?

GroenLinks is blij met de ontwikkeling van de leerplicht in de afgelopen jaren. Goed is dat er een nieuwe visie is bij schoolverzuim dat hulp centraal staat in plaats van straf. De samenwerking tussen de leerplicht en het BHT is daar een goed voorbeeld van.

In het verleden werd gebruik gemaakt van Matchpoint. Inmiddels is overgestapt op Multisignaal. Wat is het verschil tussen die twee systemen en waarom is er overgestapt naar een ander systeem? Aan het eind van het document wordt nog het systeem Key to jongeren genoemd. Gaat dat weer Multisignaal vervangen en wat doet het nieuwe systeem dan?

Leefbaar Diemen zegt dat dit een duidelijke verbetering is ten opzichte van de jaarverslagen in vorige jaren. Goed is dat er meer meldingen zijn en dat een uitbreiding van de formatie heeft plaatsgevonden terwijl iemand zich zelfs laten opleiden tot boa.

Hoe weet de school het verschil tussen luxe verzuim en ziek zijn? Wat wel vervelend is, is dat de scholen onderling weinig afstemming hebben wanneer de vakanties vallen en voor ouders is het dan vaak moeilijk om ervoor te zorgen dat alle kinderen mee kunnen op vakantie. Zijn er in Diemen kinderen die onder de radar zitten?

Diemen Linksaf stelt dat het in dat geval thuiszitters zijn.

Leefbaar Diemen gaat het om mensen waarvan het niet bekend is dat ze leerplichtig zijn.

Diemen Linksaf stelt dat deze mensen zijn geregistreerd als thuiszitters.

Leefbaar Diemen vraagt of het aantal leerlingen dat verzuim pleegt in een percentage is weer te geven van het totaal aantal leerlingen op de betreffende school.

VVD zegt dat de inzet goed is maar verbaast zich over het feit dat in het rapport zo uitgebreid wordt ingegaan op de ontwikkeling van het personeel. Het volgen van een goede opleiding is normaal personeelsbeleid. De samenwerking met de scholen qua registraties is steeds beter op orde.

In de toelichting wordt gesproken over het verzuim primair onderwijs als relatief verzuim terwijl dat voor het voortgezet onderwijs niet wordt gegeven. Waar bestaat het relatieve verzuim uit? Een beleid van minder straffen en meer zorg is niet echt heel nieuw maar de trend dat steeds meer kinderen in beeld zijn is een positieve ontwikkeling en moet worden voortgezet.

PvdA vindt het goed om te lezen dat de samenwerking met de scholen verbetert. Er gaan 1347 kinderen naar scholen voor voortgezet onderwijs in een andere gemeente en in 2015 waren er dat nog 150 meer. Is de afstand van huis naar school niet een belangrijke oorzaak van mogelijk ziekteverzuim? Gezien ook de groei van de Sniep en Holland Park komt de discussie over wel of geen voortgezet onderwijs in Diemen steeds meer in beeld.

Het relatieve verzuim is met 49 gestegen ten opzichte van 2015/2016 terwijl er een daling is van het aantal leerlingen. Is dit een trend en is dit te verklaren? Is het instrument kinderbijslag in het afgelopen jaar ingezet?

D66 zegt dat als de afstand van huis naar school een reden is voor ziekte zeker op korte termijn een school voor voortgezet onderwijs in Diemen dient te komen. Uit het rapport spreekt ook dat de leerplichtambtenaren met hart en ziel bezig zijn met hun werk en dat is fantastisch. Het gaat soms niet alleen om een stukje ziekte maar ook om maatschappelijke problemen en dan is het goed om daarvoor een koppeling te maken met De Brede Hoed.

Wethouder Klaasse constateert dat elk jaar het rapport weer een stukje helderder wordt opgeschreven. Er wordt meer gegaan van functioneren naar de zorgstructuur en het BHT is daar goed op ingespeeld. Die gebruikt daarvoor computerpakketten. Matchpoint is inderdaad vervangen door Multisignaal en daar worden positieve geluiden over gehoord. Wanneer een uitgebreid antwoord wordt verwacht waarom is overgestapt zal dat in breder verband schriftelijk worden gegeven want het heeft ook te maken met het sociaal domein. Als er sprake is van verzuim net voor of net na de vakantie bestaat er een verdenking van luxe verzuim en dat wordt dan door de school ook als zodanig gemeld. De leerplicht gaat dan op onderzoek uit.

Mevrouw Sporkslede zegt dat dit niet altijd luxe verzuim hoeft te zijn maar het wordt in ieder geval altijd onderzocht.

Wethouder Klaasse vult aan dat wanneer het ziekteverzuim blijkt te zijn het niet als luxe verzuim in de cijfers komt. Het komt voor dat kinderen waarvan het gezin niet is ingeschreven en niet naar school gaan niet in beeld zijn maar dat is geen absoluut verzuim want de persoon is niet ingeschreven. Overigens komt dit sporadisch voor. Er zijn mensen die thuis zitten vanwege geloofsovertuiging. Daar is contact mee maar er kan natuurlijk niet continu achter de voordeur worden gekeken. De afgelopen twee jaar zit de gemeente wel heel sterk op de thuiszitters.

Deskundigheidsbevordering hoort bij elk vak maar het is hier opgenomen omdat er sprake is van een enorme mobiliteit in de organisatie. Eerst was het iemand van het bestuurssecretariaat en die deed dat werk bijzonder goed maar wilde een andere uitdaging. Naast het werk wordt nu een pittige opleiding gevolgd en dat is een compliment waard in het rapport.

Bij de basisscholen is sprake van relatief veel luxe verzuim. Bij het voortgezet onderwijs is er weinig luxe verzuim maar wel veel overig relatief verzuim. Dat zit meer in spijbelen en frequent ziek zijn waarbij mogelijkerwijs iets aan de hand zou kunnen zijn.

Er zijn veel goede redenen om een school voor voortgezet onderwijs in Diemen te starten. Het kan zijn als iemand in Amsterdam West op school zit die zich vrijer voelt om een paar uur het winkelcentrum in te gaan in plaats van naar de lessen Frans. Het zou kunnen dat wanneer je in Diemen op school zit er meer sprake is van sociale controle.

PvdA kan zich voorstellen dat een brugpieper die naar Weesp op school moet eerder thuisblijft dan wanneer die in Weesp woont en daar naar school gaat. Is dat misschien ook een reden om te zeggen dat het verstandig is om te kijken naar een middelbare school in Diemen waardoor dit minder plaats zal vinden?

Wethouder Klaasse zegt dat dit zou kunnen maar dat dit heel moeilijk te achterhalen is.

SP merkt op dat het algemeen bekend is dat mensen die vlakbij wonen altijd te laat komen en dat mensen die ver weg wonen altijd ruim op tijd zijn.

Wethouder Klaasse meldt dat er aanstaande dinsdag een thema-avond is en dan zullen er nog veel meer andere redenen voorbijkomen waarom een school voor voortgezet onderwijs goed zou zijn in Diemen. Het relatief verzuim bij het voortgezet onderwijs is gestegen en zeker als percentage van het totaal maar na een jaar kun je niet zeggen of dat een trend is. Het heeft natuurlijk wel de aandacht maar het zou ook goed kunnen zijn dat de scholen de leerplichtambtenaar steeds beter weten te vinden. Misschien is het ook heel slecht weer geweest.

PvdA memoreert dat per 1 januari 2015 de melding is veranderd van de gemeente waar men op school zit naar de gemeente waar het kind woont.

Mevrouw Sporkslede legt uit dat het altijd zo is geweest dat voor de Leerplichtwet de woongemeente bepalend is. In het verleden hoefde nog niet bij DUO gemeld te worden en toen pakte de leerplicht in Amsterdam altijd het eerste verzuim op en wanneer het wat heftiger verzuim was kwam het vervolgens naar de gemeente Diemen toe. Nu is het zo dat het direct bij eerste aanleg naar Diemen komt.

Diemen Linksaf is geïnteresseerd wat betreft het aantal thuiszitters om hoeveel leerlingen het gaat in het basisonderwijs en in het voortgezet onderwijs.

VVD geeft aan dat dit in het rapport staat.

Diemen Linksaf vraagt wanneer het echt niet mogelijk is om een startkwalificatie te krijgen op dit moment of er dan een vervolgtraject komt.

Mevrouw Sporkslede legt uit dat als jongeren nog geen havodiploma of een mbo2-diploma hebben en niet naar school gaan eerst de leerplicht contact met hen heeft. Wanneer het niet lukt om ze terug naar school te krijgen gaat dit naar de jongerenconsulent van de afdeling Sociale Zaken en die gaat dan met die jongeren aan de slag.

Wethouder Klaasse meldt dat in het rapport staat dat de maatregel van korting op de kindertoeslag in de afgelopen jaren niet is toegepast. Er is wel mee gedreigd maar dat heeft al voldoende effect.

GroenLinks vraagt of met de schriftelijke beantwoording over de softwarepakketten ook kan worden meegenomen wat het systeem Key to jongeren doet.

6. Sluiting

De voorzitter sluit de vergadering om 21.41 uur.